

ENTREVISTA A Raquel Serrat

Coordinadora nacional d'Unió de Pagesos

"S'especula amb la terra per qualsevol interès"

P12-13

Per Xavier Miró

ENTREVISTA A Hugo Cortada

Cap de desenvolupament de negoci de Serimag

"Extraiem dades amb IA d'un milió de planes diàries"

P22-23

Per Saül Gordillo

DIARI INDEPENDENT, CATALÀ, COMARCAL I DEMOCRÀTIC

EL PUNT AVUI+

Alt Pirineu · Barcelona · Camp de Tarragona · Catalunya Central · Lleida · Penedès · Terres de l'Ebre

DIMECRES · 25 de juny del 2025 · Any XLIX, Núm. 17212 · AVUI / Any XLVII, Núm. 16082 · EL PUNT · 1,70€

Cap infant sense casal

Les entitats demanen dues setmanes garantides d'activitats per assegurar la igualtat en l'accés al lleure d'estiu

Dossier de Rosa M. Bravo (planes 2 a 4)

Plana 6

Sánchez dona vida al Sabadell

El Consell de Ministres imposa al BBVA tenir per separat el banc català durant tres anys

Plana 10

L'Iran anuncia el final de la guerra contra Israel després de 12 dies d'hostilitats

Plana 7

Vet del PSOE al traspàs de la prefectura de Via Laietana a la Generalitat

TRIBUNA

P18

TRIBUNA

P19

DE SET EN SET

P14

KEEP CALM

P14

LLETRA PETITA

P16

DE REÜLL

P16

SOM 10 MILIONS

P20

Entre l'espasa i la paret
Anna Carreras

Per una reconstrucció nacional
Miquel de Palol

Desconcert
Imma Merino

La fal·làcia de Rodalies
Francesc Espiga

Gestionar el temps
Carles Sabaté

La no normalitat
Anna Serrano

Recuperar sobirania
Xavier Plana

Dues setmanes garantides de casals i colònies

Entitats socials i educatives reclamen que tots els infants i adolescents tinguin accés a les activitats del lleure d'estiu

En un país que arriba al 34% de pobresa infantil, no tothom pot pagar unes estades amb beneficis físics i emocionals

Rosa M. Bravo

Barcelona

Un cop acabat el curs, comença el temps de casals d'estiu i colònies. Unes opcions que són per a moltes famílies un salvavides a l'hora d'afrontar la complicada conciliació de feina i vacances escolars, però que també tenen un important contingut educatiu. Tant, que l'Aliança 360, en què participen centenars d'ajuntaments, consells comarcals, escoles i instituts i entitats esportives i del lleure, entre d'altres, alerta de la desigualtat en l'aprenentatge: hi ha una esclatxa de 6.000 hores entre els alumnes de 12 anys que tenen un entorn socioeconòmic favorable respecte dels que no el tenen. Aquest capital més gran prové de les lectures i activitats culturals que es fan en família, de l'assistència o no a l'escola bressol i també de l'activitat de lleure educatiu: 3.060 hores correspondrien a les activitats extraescolars que es fan durant el curs i 1.080, als casals, campaments i colònies d'estiu.

"L'estiu ha de deixar de ser un temps en què s'exemplen les desigualtats per convertir-se en un temps d'oportunitats educatives", defensa la directora de l'Aliança Educació 360, Maria Truño. Perquè ara mateix no tots els infants i adolescents poden accedir en igualtat de condicions a les activitats extraescolars, tant les que organitzen els moviments d'esplai i escolta com les activitats esportives o culturals que ofereixen escoles de música, arts i idiomes. Segons l'informe de la síndica de greuges *La universalització del lleure educatiu a Catalunya*, de l'abril, el 34,5% dels infants de 3 a 14 anys, prop de 320.000, no participen en activitats extraescolars esportives durant el curs escolar, i el 58,1%, prop de 550.000, no fan activitats extraescolars no esportives. La participació dels que pertanyen a famílies més

vulnerables és gairebé 30 punts percentuals més baixa que la dels infants i adolescents de famílies amb més capital econòmic. I no hi ha un sistema general d'ajuts per garantir l'accés econòmic a les activitats de lleure educatiu, alerta l'informe.

L'estudi actualitza un informe d'aquest mateix organisme del 2014, que analitzava les principals mancances que afecten l'àmbit del lleure educatiu, i formulava noves recomanacions al govern perquè les tinguin en compte. La síndica conclou ara que hi ha hagut avenços en aquest sentit, però no pas un salt qualitatiu substancial. L'estudi reconeix que Catalunya ha estat pionera en el reconeixement del valor educatiu que té el lleure per als infants i adolescents. Perquè aquestes activitats milloren les competències personals i socials dels participants, fet que repercuteix en el

Catalunya ha estat pionera en el reconeixement del valor educatiu del lleure

rendiment escolar i la generació d'actituds més positives cap a l'aprenentatge. Però segons l'informe, en la darrera dècada, no s'ha avançat de manera significativa en la garantia del dret al lleure.

La Generalitat té les competències exclusives en aquesta matèria, però no ha desenvolupat el marc legal que determini què s'entén per lleure, quines són les condicions d'accessibilitat i quin és el procés d'admissió a activitats sufragades amb diners públics. Tampoc ho facilita el fet que la Generalitat tingui les polítiques del lleure disseminades en diferents unitats administratives i departaments. Ni que els ajuntaments, agents essencials en el desenvolupament del lleure educatiu, tinguin una política uniforme. Així, es veu que el 66% dels municipis

de més de 3.000 habitants no tenen un pla local de dinamització del lleure educatiu, i el 27,7% no disposen d'estructures de coordinació dels agents educatius del municipi. També les entitats tenen problemes, segons la síndica, com mostra el fet que el 66,4% del personal educador no disposa de titulació, una xifra que s'ha mantingut estable al llarg de la darrera dècada.

Des del 2014, però, hi ha hagut avenços, ja que aquell any es van crear subvencions per poder finançar beques i ajuts per a infants i joves en situació de vulnerabilitat. També s'ha vist un lleuger augment en altres línies de subvencions, s'han creat les anomenades "motxilles escolars" –dotacions econòmiques per atendre alumnes amb necessitats educatives específiques– i s'ha aprovat un acord per elaborar l'*Estratègia de reconeixement del lleure educatiu a Catalunya*. "Tanmateix, tot això no ha suposat un canvi qualitatiu prou significatiu, i l'estratègia encara no s'ha desplegat", assenyala l'informe. La inversió global de les diferents administracions és baixa, d'uns 300 milions d'euros anuals, fet que es tradueix en 217,5 euros per infant –en educació s'inverteix més de 5.200 euros per alumne.

"Les polítiques del lleure no estan focalitzades en col·lectius concrets i, per tant, no arriben a tots els infants en situació de pobresa o pobresa severa", alerta la síndica. Els ajuts que atorga el Departament de Drets Socials i Inclusió tenen un import de 84 euros per infant, i cobreixen un 16% dels que estan en pobresa severa. Les entitats de lleure, com ara Fundesplai i la Fundació Pere Tarrés, tenen la seva pròpia línia de beques, sufragades en bona part per l'aportació de particulars i empreses. Els ajuntaments també ofereixen ajuts, però no de forma generalitzada: el 57,7% dels consistoris no els ofereixen per a la participació en les extraescolars durant el curs i el 40,1% no ho fan

Dues imatges de casals i colònies organitzats a l'estiu per Fundesplai ■ CEDIDES

La importància de llegir

Una campanya promou la lectura en les activitats d'estiu

Lectura en català, per plaer i també a l'estiu. La fundació Bofill, la PINCat i la revista *Cavall Fort* han engegat una campanya per incloure la lectura en els casals, colònies i campaments com una experiència d'oci i compartida. La campanya té el suport del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya, Òmnium Cultural, Rosa Sensat, Abacus, les Associacions Federades de Famílies de Catalunya, la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica i la Fundació Carulla, i oferirà una guia amb 11 estratègies lúdiques per promoure la lectura adreçada a monitors i professionals del lleure. També es distribuïran 3.000 exemplars de *Cavall Fort* i *El Tatano* a activitats d'estiu d'arreu del país i materials de sensibilització a 150 municipis catalans. Els responsables de la iniciativa alerten que per a molts estudiants l'estiu representa passar 79 dies sense llegir i sense cap contacte amb el català. I recorden que els que llegeixen per plaer obtenen millors resultats acadèmics i menys risc de fracàs escolar.

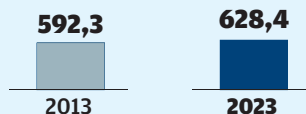

Lleure educatiu a Catalunya

FONT: SÍNDIC DE GREUGES / GRÀFIC: EL PUNT AVUI

Infants de 3 a 14 anys

- Minuts setmanals que dediquen a oci sedentari

- Consum diari de dues hores o més hores de pantalles

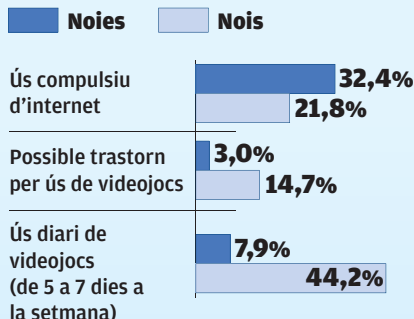
El 50% en famílies més desafavorides
El 33% en famílies més afavorides

- El 34,5% dels infants no participen en activitats extraescolars esportives durant el curs escolar

El 58,1% no participen en activitats extraescolars no esportives durant el curs escolar

Adolescents de 14 a 18 anys

- Addiccions conductuals d'ús de les tecnologies, any 2021

El 53,6% dels infants i adolescents que no participen en activitats d'educació en el lleure durant les vacances

Les administracions

- 300 milions anuals (217,5 euros per infant) és la inversió de l'administració en lleure educatiu (inclosos ajuts al menjador escolar)

Els ajuntaments no ofereixen ajuts....

- un 57,7% per a la participació en activitats extraescolars
- un 40,1% en activitats de lleure d'estiu

No ofereixen subvencions...

- un 52,2% a entitats d'educació en el lleure
- un 25,2% a associacions de famílies d'alumnes
- un 15,2% a entitats esportives

- 11,5 milions a l'any 2023 va ser el pressupost de la Generalitat destinat a polítiques de suport a les famílies (31,4 milions a l'any 2013)

per al lleure d'estiu. El 52,2%, a més, no atorga subvencions a entitats d'educació en el lleure.

Manifest compartit

Tant la Convenció de les Nacions Unides sobre els Drets de l'Infant com diverses lleis catalanes, com ara la LEC (la d'educació aprovada el 2009) i la LDOIA (dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, del 2010), reconeixen el valor educatiu i socialitzador de les activitats de lleure. La síndica defensa la universalització del lleure entesa com dotar tots els infants i adolescents de les mateixes oportunitats d'accés a les activitats d'acord amb les necessitats que presentin, i que no hi hagi diferències socials a l'hora de participar-hi. També ho destaca així la directora general de Fundesplai, Cristina

Rodríguez: "L'estiu és un moment en què els nens i nenes poden no tenir espais socials per compartir amb d'altres. I per tant es pot convertir automàticament en un espai de desigualtat. A l'estiu ha d'haver-hi qualitat, però aquesta qualitat ha d'anar de bracet de l'equitat i per tant ha d'haver-hi igualtat d'oportunitats en l'accés a les activitats. Quan diem que s'ha d'universalitzar no estem dient que tots els nens i nenes hi han de participar. El que diem és que tots aquells que vulguin haurien de poder participar en les activitats", explica. La universalització no equival automàticament a la gratuïtat del servei, però sí a assegurar que la situació econòmica no sigui una barrera. "S'han d'articular o bé ajuts universals, perquè tota la infància en si mateixa és vulne-

rable i s'hauria de poder garantir la participació i el dret al lleure, o bé una política d'ajuts molt més activa que realment garanteixi que cap infant i jove es quedi fora del circuit", defensa Rodríguez

Fundesplai és una de les entitats que han signat el manifest *A l'estiu ens hi juguem molt*, promogut per la Plataforma d'Infància de Catalunya (la PIN-Cat, que agrupa més de 1.700 entitats) i l'Aliança 360. Prop de 50 federacions i entitats de l'àmbit de l'educació, la salut, el lleure, la infància i la joventut defensen la universalització del lleure educatiu com a mesura contra la pobresa infantil, i proposen començar per garantir almenys dues setmanes d'activitats d'estiu amb valor educatiu a menors en situació de pobresa, fet que costaria uns 47 milions

d'euros anuals. Unes activitats amb un finançament estable, personal suficient i un sistema de beques adreçat a les famílies. Els signants demanen també que s'ampliï els espais de trobada i jocs a l'estiu i s'obrin escoles i poliesportius un cop acabat el curs, una decisió en què els ajuntaments tenen també una responsabilitat. Reclamen, així mateix, que s'aprovi una estratègia de reconeixement del lleure educatiu que reguli i doni estabilitat a la diversitat d'entitats d'aquest àmbit.

La directora de l'Aliança 360 assenyalava que l'administració ja té identificats els infants i adolescents més vulnerables, als que s'hauria d'assegurar aquestes dues setmanes mínimes "com un primer pas per a la universalització del lleure d'estiu". Segons Truño, "aquestes dues

AJUTS

Beques necessàries

La meitat de famílies becades per participar en casals i colònies a la Fundació Pere Tarrés es troben en situació de pobresa severa. I dues de cada tres estan per sota del llindar de pobresa. Així de contundent es mostra la Pere Tarrés quan analitza les condicions de vida de les famílies que aspiren als ajuts que cada any atorguen per a les activitats d'estiu. La meitat de famílies becades viuen amb el 40% dels ingressos mitjans d'una família a Catalunya. I una de cada cinc famílies que reben ajut està en situació de pobresa extrema, amb uns ingressos inferiors al 20% de la mitjana catalana. La situació d'aquestes famílies, a més, empitjora any rere any, alerta la fundació, ja que el cost de les despeses que han d'assumir va creixent. Les dones soles amb fills són les que presenten una situació més complicada. Les dificultats econòmiques es tradueixen en situacions com ara no poder mantenir una alimentació adequada o una llar calenta a l'hivern. Ni tampoc un espai adient perquè els nens puguin estudiar a casa. Per facilitar l'accés a casals i colònies, la Pere Tarrés té en marxa la campanya *Transforma el teu estiu*, en què demana la col·laboració social per garantir beques a qui ho necessita. L'any passat es van becar 6.734 infants i joves, amb un cost global de 2,1 milions d'euros. La Pere Tarrés espera arribar aquest estiu a les 7.000 beques. També Fundesplai té en marxa una campanya d'ajuts. En aquest cas, l'entitat preveu oferir prop de 9.000 beques. Es tracta d'un 10% més d'ajuts que l'any passat, quan es va arribar a un total de 8.118 beques. La previsió enguany és de dedicar-hi uns 770.000 euros.

setmanes, amb activitats diverses de qualitat, són preventives de desigualtats més grans i de pèrdues d'aprenentatges i de benestar". El coordinador de la PINCat, José Antonio Ruiz, defensa al seu torn aquestes activitats en un moment en què la pobresa infantil afecta a Catalunya el 34% dels menors de 18 anys. Per això la PINCat i el conjunt d'entitats que subscrigueren el manifest defensen que sigui una prioritat a *L'estratègia de lluita contra la pobresa infantil 2025-2030*, que el govern va aprovar al maig. La presidenta de la Societat Catalana de Pediatria, Anna Gatell, defensa que les activitats de joc, sobretot si es fan a l'aire lliure, són fonamentals per al benestar físic i mental i tenen una repercussió positiva en el rendiment escolar. ■

Cristina Rodríguez Directora general de Fundesplai

“L’ideal de Fundesplai és que hi hagi un món més equitatiu”

■ “Hem de continuar amb la il·lusió de Pepe Gassó, que creia que podem transformar la societat a partir de valors humans”

■ “En el temps del migdia tenim una gran oportunitat d’incidir en els hàbits alimentaris, i per això és un temps educatiu”

Rosa M. Bravo
EL PRAT DE LLOBREGAT

Cristina Rodríguez (Barcelona, 1971) és des del 2011 la directora general de Fundesplai, una de les principals entitats del lleure educatiu. Fundesplai va tenir 417.664 participants el 2024 en les diverses activitats orientades a infants i joves.

Josep Gassó, president de Fundesplai, va morir el desembre passat. Va començar com a voluntari al Club d’Esplai Bellvitge, llavor de Fundesplai.

Va començar vinculat al barri de Bellvitge, a l’Hospitalet, en un moment en què a l’àrea metropolitana de Barcelona hi havia molta migració de la resta de l’Estat. I molts infants i joves que passaven hores al carrer jugant. També hi havia col·lectius de joves que van pensar que vinculant aquests infants i joves a les seves comunitats a través de les activitats podrien generar una ciutadania molt més activa, participativa i integrada. El Pepe Gassó va ser un dels que a Bellvitge, a finals dels seixanta, van començar a fer activitats, primer al carrer i als parcs, que realment eren sorolls. I després va lluitar per un equipament pel lleure digne al barri. Això va coincidir amb el naixement d’altres centres d’esplai. Van detectar les mateixes necessitats.

Quines eren?

Formatives, de donar a conèixer a aquests infants i joves el territori català i que poguessin gaudir de la natura, i com treballar valors a través d’aquesta relació entre la identitat i el territori. Es va crear Movibaix, on es vinculaven les entitats de lleure del Baix Llobregat i l’Hospitalet. Per cobrir les necessitats formatives de monitoratge i direcció, i de mediació i gestió, es va crear l’Escola del Baix. També es va veure la necessitat de tenir cases de colònies arreu del territori. Amb els ajuts de les famílies es va comprar una casa i es va crear l’Associació Catalana de Cases de Colònies. El Tercer Sector també va veure que això que estàvem fent era molt

Rodríguez, fotografiada a la seu de Fundesplai, al Prat de Llobregat ■ ORIOL DURAN

interessant. Van preguntar si els podíem ajudar i es va crear Suport Tercer Sector. I la Fundació Catalana de l’Esplai neix el 1996. Fem de paraigua a les associacions i després fem un procés de simplificació.

Gassó va liderar aquella etapa. Quina etapa se us obre ara?

Hem de donar continuïtat al seu llegat, que posa el focus en com podem transformar la societat a partir de valors humans i fer una societat més equitativa, més justa, més humana, i també més responsable amb el planeta. Si jo hagués de dir alguna cosa en què m’ha influït el Pepe, destacaria la il·lusió que

els canvis són possibles. Hem de continuar amb aquesta il·lusió.

Quin és l’ideal de Fundesplai?

Que hi hagi un món més equitatiu, més just, més responsable i una convivència més sostenible entre les persones i l’entorn.

I això, com ho treballem?

Amb accions concretes, generant programes. Per exemple, volem que els joves tinguin oportunitats i confiança en el futur. Doncs tenim el programa Demà Jove, pel qual han passat ja més d’un miler de joves que havien deixat els estudis o no trobaven una primera feina. Han rebut formació d’un certifi-

cat professional i inserció laboral des del primer dia, i recuperen així l’esperança en el futur amb l’acompanyament que fem per empoderar-los. Fem també mentoria a joves que estan cursant segon de batxillerat i s’estan plantejant fer el pas a la universitat, però tenen dificultats amb els tràmits administratius o cap model propi de persona que hagi estudiat a la universitat. Treballem també altres aspectes, com el de la bretxa digital en infants, gent gran i entitats. No podem donar l’esquena a la intel·ligència artificial perquè és una realitat que ens supera i pot tenir avantatges, sempre que se’n faci un ús racional i crític. No volem

que la tecnologia generi una bretxa social, i tenim un projecte sobre l’educació crítica de les noves tecnologies adreçat a infants d’entre quart de primària i segon d’ESO, un altre sobre l’ús de dispositius mòbils adreçats a gent gran, i un tercer sobre programari en línia per a entitats del tercer sector.

L’àmbit dels infants és un volum molt important de la vostra activitat. Com el treballem durant el curs escolar i a l’estiu?

Durant el curs és una mica més complex, perquè parlem de tota l’activitat fora de l’horari lectiu: menjador i extraescolars, d’esplai, activitats a les cases de colònies i acompanyament a la petita infància. Tenim diversitat d’activitats i de projectes, i sempre treballem una proposta educativa. Aquests dos darrers cursos hem centrat la nostra actuació en el benestar emocional, que és un dels grans reptes.

Resultat de la pandèmia?

Si. No immediatament després, però passats dos anys vam detectar que cada cop hi havia més nansos que realment patien estrès, ansietat, que no es trobaven a gust amb si mateixos, i vam decidir que és un concepte que havíem de treballar. Des de petits, als sis o set anys, ja començàvem a detectar un cert malestar personal, i vam veure que és molt important treballar les habilitats per a la vida. Hem detectat infants als quals els costen més les relacions amb els altres, i hem decidit com treballar les habilitats socials, ja que a partir de les confrontacions es pot fer un aprenentatge.

No parlem de menjador, sinó de temps educatiu del migdia. Què es pot fer en aquesta estona?

És una oportunitat de transformar de molta intensitat, perquè tenim 178 dies amb dues hores i mitja de dilluns a divendres amb tots els elements per posar les bases alimentàries d’aquests infants i joves. Tenim una gran oportunitat d’incidir en aquests hàbits, i per això per a nosaltres és un temps educatiu. És important que els infants entenguin la importància del que estan menjant, d’on procedeix aquest aliment, quina composició té, quines conseqüències té per a la seva salut i la del planeta. Ho treballem de moltes maneres: potenciant que hi hagi horts a les escoles, per exemple, o fent que els alumnes proposin menús amb els components nutricionals que marca el departament. I sobretot, que sigui un espai molt participatiu. Fa dos anys vam començar un projecte entorn del malbaratament en què els alumnes mesuren l’aliment que realment va a la brossa i per què, i si això podria tenir un altre ús. Aquest treball que es fa amb els infants també es fa amb el personal de la cuina i amb els equips educatius. ■